

Liboje, september 1983



Leto 26 — Številka 2

LIBO

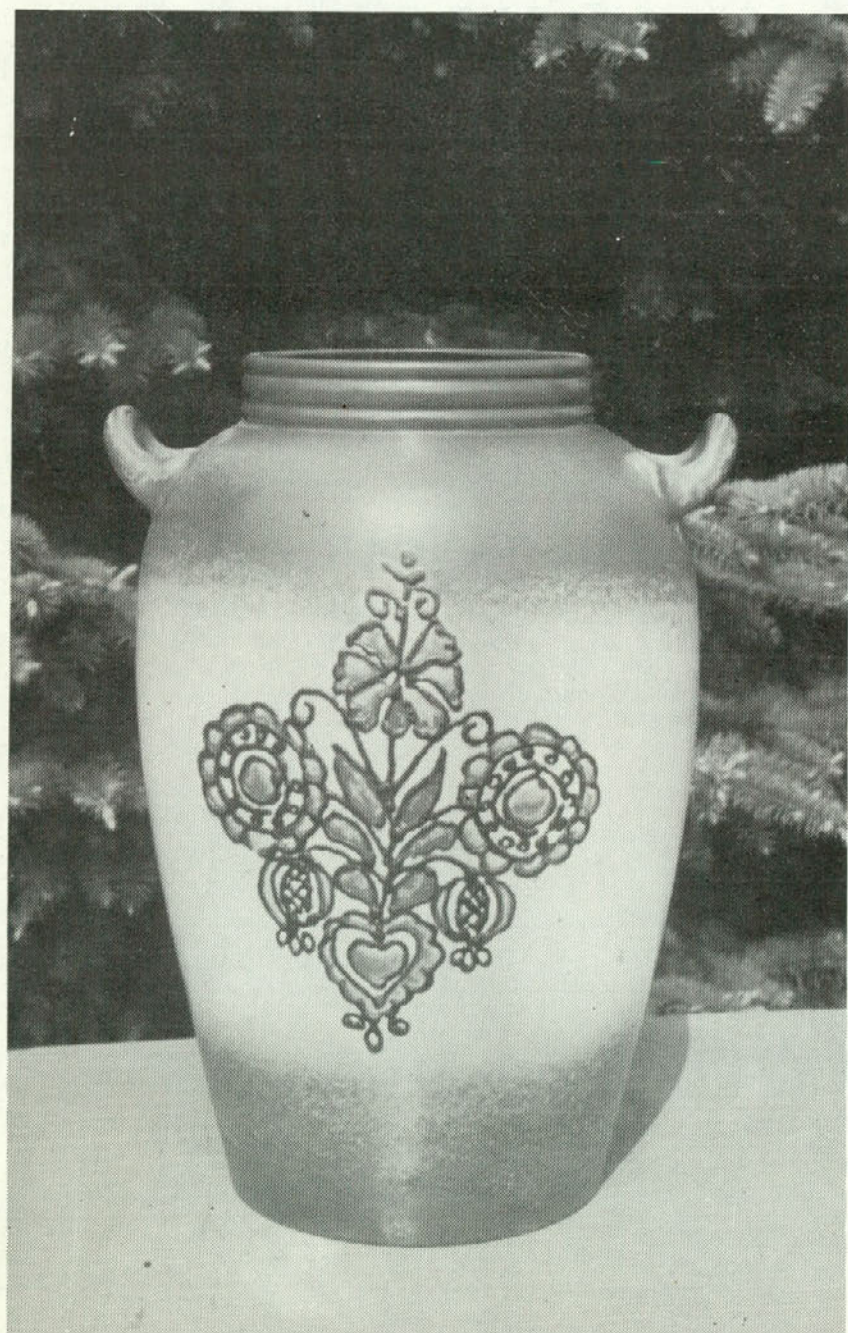
249/1983



5000001386,2

COBISS

GLASILO KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE-CELJE



V boljšem delu je rešitev problemov

Pred nekaj dnevi je Delavska enotnost objavila članek "delati je častno". Članek v strnjeni obliki zajema vso gospodarsko problematiko naše dežele. Članek je aktualen tudi za naše konkretne razmere in ga zato povzemamo.

"Pred nami je nova težka preizkušnja: dolgo in težavno obdobje prave stabilizacije gospodarstva; vračanja v tujini sposojenih sredstev, vračanja poslovnega ugleda Jugoslavije kot celote in njenih gospodarskih subjektov; ohranjanja notranje in zunanje politične stabilnosti dežele in ohranjanje življenskega standarda na ravni skoraj srednje razvite industrijske dežele. Prvih sedem suhih let, iz katerih pa se bomo izvlekli le vsi skupaj, kot celota in če bomo okrepili naš notranji sistem in zunanjo politiko. Posamične računice pa se nikomur ne bodo izšle.

Takšen je gospodarski položaj pri nas, ki pa se bo kvečjemu še poslabšal, če ne bomo pošteno poprijeli za delo. Nič drugega nas ne bo izvleklo iz težav, kot več dela in boljše delo slehernega med nami. Tako tistega delavca, ki že sedaj dobiva nizke, prenizke osebne dohodka, kot tistega, ki glede na debelino kuverte vsak mesec daje na delovnem mestu mnogo premalo od sebe. Samo to je važno ta trenutek in bo edinole važno še precej časa.

Da je to oguljena fraza bo marsikdo dejal. "O tem nam kar naprej trobijo, pa nič". Prav v tej točki pa je žarišče naših skrbi in težav, vsaj tako se nam (kar precej upravičeno) dozdeva. Občutek imamo, da smo se v zadnjem desetletju, ko so nas tuji posojilodajalci "dobrodušno" zažagali z novimi in novimi posojili, nekako odvadili delati, potruditi se pri delu. Vemo pa, da gos-

tilničar, ki pije s svojimi gosti, ni dolgo lastnik gostilne. Tako nekako smo se tudi mi, celotna družba in večina subjektov in posameznikov v njej, obnašali. Pa ne samo, da smo pretirano veseljačili, potem, ko so se začele pojavljati prve težave, nekako nismo zmogli ali znali spremeniti obnašanja. Tako ni naključje, da je pred tremi leti, ko smo se začeli resneje ubadati s stabilizacijo, visok vladni funkcionar vzkliknil: "Ni slabo, da so nas stisnile težave. Tako bomo vsaj prisiljeni resneje delati". Naslednja leta smo se ob vsaki analizi gospodarskega položaja "zakleli", da bomo od "zdaj naprej resno začeli razreševati težave in drugače delati". Naredili pa seveda nismo dosti. Zdaj smo ponovno v položaju, ko moramo reči: "Samo delo nas lahko izvleče iz težav!" Toda, ali se bomo tako, kakor zdaj govorimo, tudi obnašali? Ali bomo zmogli tako na hitro — ko nam ni uspelo v nekaj letih — spremeniti nemaren odnos do dela in zlasti do rezultatov dela? Ali pa bodo spet mnogi — preštevilni — mislili, da položaj ni tako resen, da bi od njih zahteval skrajno prizadevnost in nesebično požrtvovalnost pri naporih za stabilizacijo gospodarskega položaja. Kje smo, bo pokazala bližnja, kar preveč bližnja prihodnost. Že čez pol leta bomo vedeli, ali smo bili vredni (ponovnega) zaupanja tujih posojilodajalcev. Če se bo izkazalo, da nismo — kdo bo kriv? Nekateri sodijo, da za sedanj položaj nismo krivi izključno sami ali naš druž-

benopolitični sistem, češ da se s podobnimi ali večjimi težavami ubada veliko število držav z drugačnim političnim in ekonomskim sistemom. Čez pol leta dvoma o morebitni krivdi za še težji položaj ne bo. Pa tudi možnosti, da bi položaj popravili, bo mnogo manj. Zato poprimimo, dokler imamo še možnost poprijeti za kaj! Naj nam ne bo nerodno ali pod častjo pošteno delati za malo denarja...

Vse to, kar je napisano o odnosu do dela velja tudi za našo delovno sredino. Tudi mi sestavljamo vsako leto akcijske ali stabilizacijske programe, v katerih se zaklinjamo, da bomo v bodoče izboljšali delovno in tehnološko disciplino, da bomo povečali produktivnost dela, povečali učinkovito koriščenje delovnega časa, povečali pazljivost pri delu in zmanjšali izmečke ter obseg izdelkov nižjih vrst. Zagotavljamo, da bomo delali res kot dobri gospodarji.

Kako pa delamo v resnici po vseh teh obljubah in sklepih. V delovni organizaciji imamo del zaposlenih, kateri svoje delo opravljajo res vzorno in praktično ne potrebujejo nobene kontrole nad svojim delom. Na srečo je takšnih ljudi kar precej in ti so temelj proizvodnje in še kar dobrih poslovnih rezultatov. Imamo pa drugi del zaposlenih, ki niso še nikoli pošteno delali in iščejo samo koristi ter praktično izkoriščajo tisti res delovni del kolektiva. Obnašajo se skrajno neodgovorno in

pogosto spravljajo s svojim nevestnim delom v nevarnost delovno organizacijo in svoje sodelavce. Ne samo da si takšni ne zaslužijo svoje plače, temveč jo s tem, ko s svojim nevestnim delom povzročajo škodo znižujejo tudi drugim.

Pred kratkim je bil disciplinsko odpuščen tov. Kozovinc Štefan in to zaradi neopravičenih izostankov in alkoholizma. To je sicer oče dveh mladoletnih otrok in težak socialni primer. Poizkušali smo vse, da ga spravimo na normalno pot in to z opominjanjem, kaznovanjem in zdravljenjem, vendar brez uspeha. Vse ima svoje meje in tudi takšni ter podobni primeri.

Delovna organizacija ni socialna ustanova. Delovna organizacija naj res nudi socialno varnost tistim delavcem, ki se zavedajo svojih dolžnosti do dela in gospodarjenja. Ne more pa biti pribežališče za alkoholike, lenuhe in podobne. Toleriranje takšnega stanja izpodkopava temelje socialne varnosti tistim dobrim delavcem, ki se res trudijo pri delu. V zaščito dobrih delavcev smo dolžni izkoreniniti lenobo in podobne delikventnosti.

Doslej smo se takšnemu javnemu obravnavanju posameznih primerov izogibali, ker smo menili, da meče slabo luč na celotni kolektiv. V bodoče se temu ne bomo. Naj tudi javnost ve, da smo se čvrsto odločili razčistiti z vsemi tistimi, ki ne bodo izpolnjevali samoupravno sprejetih obveznosti.

T.F.

NAŠE POSLOVANJE V OBDOBJU JANUAR — JUNIJ 1983

Spet smo v času, ko ugotavljamo kakšne rezultate smo ustvarili v določenem obdobju. Pred nami je polletni obračun poslovanja, ki je v primerjavi s situacijo v našem gospodarstvu dokaj

dober. Kljub uvoznim restrikcijam, težavam z nabavo materiala in surovin, kljub povečanju nabavnih cen smo dosegli v prvem polletju dober uspeh. Proizvedli smo 3.280 ton izdelkov v

vrednosti 262.992.300,— din, prodali pa 3.630,7 ton izdelkov v vrednosti 275.555.500,— din. Začetne zaloge smo v tem obdobju zmanjšali za 350,7 ton.

Rezultati poslovanja za delovno organizacijo KIL

Elementi	Plan I. polletje	Realizac. 6 mes. 1982	Realizac. 6 mes. 1983	Indeks plan 83/82	
CEL. PRIHODEK	268.472.400	255.597.565,47	338.726.515,56	126	133
Porabljena sred.	157.681.600	143.000.964,91	191.573.229,25	121	134
DOHODEK	110.790.800	112.596.600,56	147.153.286,31	133	131
Obveznosti	20.557.750	21.683.459,74	23.547.452,90	115	109
Delež	406.600	259.263,30	30.312,97	7	12
ČISTI DOHODEK	89.826.450	90.653.877,52	123.575.520,44	138	136
BOD	67.379.050	53.604.119,85	60.921.417,75	90	114
Ostanek za sklade	22.447.400	37.049.757,67	62.654.102,69	279	169
— za stan. izgr.	3.035.500	2.366.161,25	2.566.478,70	85	108
— SSP	3.306.100	7.158.055,31	12.477.474,05	377	174
— poslov. sklad	13.175.150	24.589.759,10	43.769.857,86	332	178
— rez. sklad	2.930.650	2.935.782,01	3.840.292,08	131	131

Dosegli smo za 31 % večji dohodek kot v istem obdobju lani in za 33 % večje- ga kot smo planirali. Obveznosti iz do- hodka so bile samo za 9 % večje kot lani in 15 % večje kot smo planirali tako, da nam je ostalo več sredstev za čisti dohodek.

Zaradi že znanih zaostritev pri izplači- lih osebnih dohodkov nismo povečali, ampak smo jih izplačevali na ravni me- seca decembra 1982. Nekoliko so se povečale samo obremenitve osebnih dohodkov.

Porast bruto mase v primerjavi z istim obdobjem lani je samo 14 %, v primer- javi s planom pa celo pod planiranim, to pa zaradi zmanjšane števila zapos- lenih. Planirali smo, da bomo zaposlo- vali 522 delavcev (izračunano iz oprav- ljenih ur dela), dejansko pa jih je bilo zaposlenih samo 506 delavcev.

Končni rezultat DO KIL v prvem pol- letju je ostanek za sklade 62.654.102,69 din, kar je kar za 179 % več kot smo planirali in za 69 % več kot v istem obdobju lani.

Po TOZD so rezultati različni. Naj- boljše rezultate je dosegla **TOZD KE- RAMIKA**, ki ji je ostalo za razporedi- tev na sklade kar 54.060.598,14 din.

V **TOZD PLOŠČICE** je kljub velikemu porastu celotnega prihodka v primerja- vi s planom (28 %) in z istim obdobjem lani (50 %) ostalo za sklade samo 743.274,95 din.

Največjo obremenitev predstavljajo materialni stroški in obveznosti iz do- hodka. Kar 91 % vseh obremenitev. Masa za osebne dohodke predstavlja 7 % vseh obremenitev in je za 13 % večja od mase obračunane v istem ob- dobju lani.

V **TOZD GRAFIT** ni bil dosežen pla- nirani celotni prihodek, porabljenih sredstev pa je bilo več kot pa smo pla- nirali in več kot lani. Dohodek znaša 4.415.085,12 din. TOZD Grafit je zmanjšal prispevek za pokrivanje stroškov DSSS za 500.000,— din, ki je dan kot posojilo.

Ostanek za sklade znaša 300.747,15 din. S tem lahko v celoti TOZD po- krije sklad za stanovanjsko izgradnjo in rezervni sklad, medtem ko sklad skupne porabe ne pokrije v celoti (niso še obračunane dajatve po družbenem dogovoru za komunalno).

DSSS je s sredstvi, ki jih je imela na razpolago gospodarila zelo dobro in ustvarila ostanek za sklade v vrednosti 7.549.482,45 din.

Zaradi tako dobrih rezultatov poslo- vanja je bilo sklenjeno na zborih, da se za dobro poslovanje v prvem polletju obračuna v TOZD Keramika nagrada 25 % od povprečnega OD na zaposlene- ga in v DSSS 20 % od povprečnega OD na zaposlenega. V TOZD Ploščice in Grafit se nagrada ne obračuna.

Za vse TOZD in DSSS pa se zviša osnovna vrednost točke za 20 %.

G.S.

KAZALCI POSLOVANJA V PRIMERJAVI S POPREČJEM PANOGE

Združenje vseh proizvajalcev keramič- nih proizvodov v Jugoslaviji Keramika- union nam vsako leto pošlje kazalce poslovanja za celotno proizvodnjo ke- ramičnih izdelkov v Jugoslaviji. Ti po- datki prispejo k nam pozno, s tem je tudi naša primerjava kazalcev gospo- darjenja pozna in manj aktualna kot bi bila takoj po zaključnem obdobju. Analiza kazalcev poslovanja v primer-

javi s poprečjem panoge je izvršena za proizvodnjo keramike in ploščic, ne pa za grafitne lonce. V proizvodnji grafit- nih loncev smo edini proizvajalci v Ju- goslaviji in primerjava s poprečjem pa- noge ni možna.

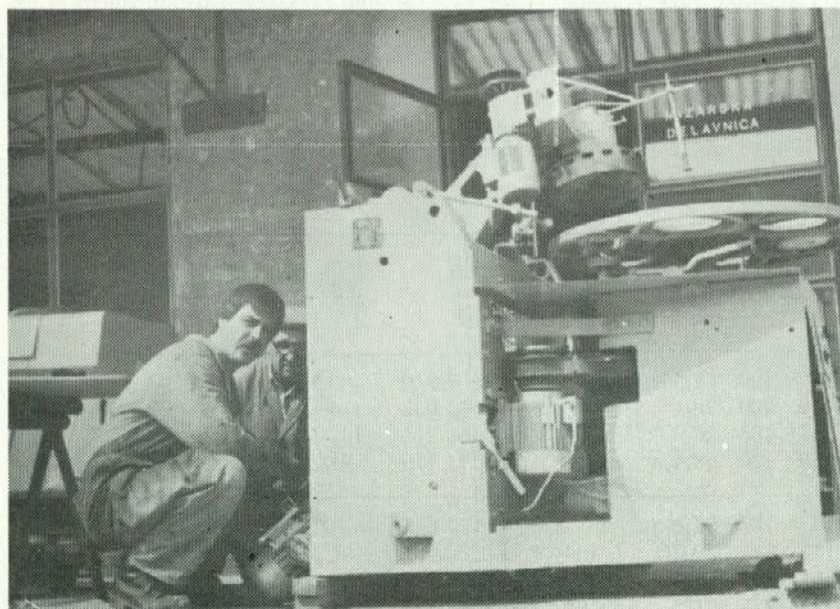
TOZD Keramika je v letu 1982 poslo- vala razmeroma ugodno, glede na po- prečje v proizvodnji keramike in por-

celana za gospodinjstvo. V letu 1982 je ustvarila 556.863 din dohodka na de- lavca, to je 32 % več kot leta 1981 in za 52 % več kot znaša poprečje pa- noge za leto 1982. Dohodek v odnosu na sredstva je v primerjavi z letom 1981 porastel za 1 %, v primerjavi s poprečjem panoge pa je za 70 % večji. Čisti dohodek na delavca je znašal 316.423 din, indeks v primerjavi s poprečjem panoge je 125. Delež akumu- lacije v dohodku je porastel iz 16,9 leta 1981 na 17,6 leta 1982, indeks glede na panoge je 115. Delež akumu- lacije v čistem dohodku je za 39 % več- ji kot v sami panogi, glede na leto 1981 je porastel za 9 %. Akumulacija v odnosu na sredstva je za 95 % večja kot je poprečje panoge.

Za OD in skupno porabo je TOZD Keramika namenila poprečno 20.575 din sredstev, v letu 1981 pa 16.108 din sredstev. Glede na poprečje panoge so ta sredstva večja za 23 %.

Čisti OD na delavca je znašal mesečno 12.466,— din, v panogi 10.797,— din, t.j. za 15 % več. Glede na leto 1981 pa so čisti osebni dohodki porastli za 22 % v TOZD.

Podroben pregled poslovanja v TOZD Keramika in panogi proizvodnje kera- mike in porcelana je razviden iz sheme.



Naši vzdrževalci pri obnavljanju avtomatov

Organizacija združenega dela	leto	doh. na delavca	ind.	ind.	doh. v odnosu na sr.	ind.	ind.	ČD na del.	ind.	ind.	del akum. v doh.	ind.	ind.
Pop. grupacije proizvodnje tehnične keramike	1979	171.544	—	100	62,8	—	100	120.759	—	100	9,3	—	100
	1980	252.250	147	100	70,4	112	100	180.954	150	100	18,1	195	100
	1981	326.113	129	100	64,1	91	100	230.848	128	100	17,8	99	100
	1982	365.694	112	100	57,7	90	100	252.169	109	100	15,3	85	100
KIL TOZD PLOŠČICE	1979	227.568	—	134	99,4	—	158	138.074	—	114	13,2	—	142
	1980	316.228	139	125	100,6	101	143	197.893	143	109	18,9	143	104
	1981	422.969	134	130	97,1	97	151	251.075	127	109	16,9	89	94
	1982	556.863	132	152	98	101	170	316.423	126	125	17,6	104	115

Organizacija združenega dela	leto	del akum. v ČD	ind.	ind.	akum. v odn. na sred.	ind.	ind.	OD in SSP na del. pop. mes.	ind.	ind.	čisti OD na delavca	ind.	ind.
Pop. grupacije proizvodnje tehnične keramike	1979	13,2	—	100	5,8	—	100	8.819	—	100	4.853	—	100
	1980	25,3	192	100	12,8	221	100	11.358	129	100	6.734	139	100
	1981	25,2	100	100	11,4	89	100	14.518	128	100	9.015	134	100
	1982	22,2	88	100	8,8	77	100	16.770	116	100	10.797	120	100
KIL TOZD PLOŠČICE	1979	21,8	—	165	13,1	—	225	9.704	—	110	5.296	—	109
	1980	30,3	139	120	19,1	146	149	12.335	127	109	6.780	128	101
	1981	28,4	94	113	16,4	85	144	16.108	131	111	10.199	150	113
	1982	30,9	109	139	17,2	105	195	20.575	128	123	12.466	122	115

Poslovanje TOZD Ploščic smo primerjali s povprečjem tehnične keramike in ugotovili, da je TOZD v primerjavi z letom 1981 posloval dobro. Večjih težav v letu 1982 ni bilo, prišlo je do krajšega zastoja zaradi pomanjkanja plina in težav zaradi bolniških izostankov. V letu 1982 se je pojavila nova težava, kajti prodaja, ki je prej potekala nemoteno je začela zastajati. To pa je odraz resne gospodarske situacije.

V letu 1982 je TOZD Ploščice ustvarila 635.087 din dohodka na delavca,

t.j. za 25 % več kot leta 1981 in za 127 % več kot znaša povprečje proizvodnje tehnične keramike leta 1982. Indeks dohodka v odnosu na sredstva znaša v primerjavi s povprečjem tehnične keramike 386.

Čisti dohodek na delavca je v primerjavi z letom 1981 porastel za 32 %, indeks na povprečje panoge 1983 je 194.

Delež akumulacije v dohodku je padel od lani za 31 %, v primerjavi s povprečjem proizvodnje tehnične keramike pa je nižji za 32 %. Delež akumula-

cije v čistem dohodku je za 21 % manjši kot znaša povprečje panoge. Akumulacija v odnosu na sredstva je padla iz 6,5 na 4,2 leta 1982, v primerjavi s panogo tehnične keramike je indeks 263. Sredstva za OD in SSP so porastla za 22 % glede na leto 1981 oz. so bila za 43 % nad povprečjem proizvodnje tehnične keramike.

Na delavca so v TOZD Ploščice ustvarili leta 1982 13.355 din čistega OD, t.j. za 27 % več kot leta 1981.

Podroben pregled je razviden iz tabele.

Organizacija združenega dela	leto	doh. na delavca	ind.	ind.	doh. v odnosu na sr.	ind.	ind.	ČD na del.	ind.	ind.	del akum. v doh.	ind.	ind.
Pop. grupacije proizvodnje tehnične keramike	1979	168.613	—	100	29,5	—	100	107.820	—	100	5,9	—	100
	1980	200.575	119	100	28,1	95	100	123.062	114	100	8,1	137	100
	1981	315.079	157	100	26,0	93	100	166.215	135	100	10,4	128	100
	1982	279.631	89	100	18,5	71	100	151.556	91	100	8,7	84	100
KIL TOZD PLOŠČICE	1979	281.264	—	167	52,3	—	177	127.610	—	118	2,4	—	40
	1980	482.784	172	214	70,2	134	250	250.067	196	203	20,9	870	258
	1981	508.087	105	161	76,4	109	294	224.087	90	135	8,5	41	82
	1982	635.087	125	227	71,5	94	386	294.783	132	194	5,9	69	68

Organizacija združenega dela	leto	del akum. v ČD	ind.	ind.	akum. v odn. na sred.	ind.	ind.	OD in SSP na del. pop. mes.	ind.	ind.	čisti OD na delavca	ind.	ind.
Pop. grupacije proizvodnje tehnične keramike	1979	9,3	—	100	1,7	—	100	8.373	—	100	5.254	—	100
	1980	13,2	142	100	2,2	129	100	10.211	122	100	6.300	120	100
	1981	19,8	150	100	2,7	123	100	13.350	131	100	8.653	137	100
	1982	16	81	100	1,6	59	100	15.053	113	100	10.564	122	100
KIL	1979	5,5	—	59	1,3	—	76	10.048	—	120	5.327	—	101
TOZD	1980	40,5	736	307	14,7	113	668	14.366	143	141	7.024	132	111
PLOŠČICE	1981	19,3	48	87	6,5	44	241	17.616	123	132	10.446	149	121
	1982	12,6	65	79	4,2	65	263	21.467	122	143	13.355	128	125

Storilnost na zaposlenega v obdobju zadnjih desetih let (od 1973 do 1983)

Storilnost na zaposlenega nam pokaže količino proizvodov ali vrednost ustvarjene proizvodnje, ki jo ustvari povprečno delavec v nekem obdobju. Spremljanje vrednostne storilnosti za

daljše obdobje nam ne pokaže realne slike povečanja, saj je v povečanju te postavke vključeno več faktorjev (dvig cene, kakovostnejša proizvodnja, zahtevnejša proizvodnja i.t.d.).

Realnejša primerjava je primerjava storilnosti po količini, čeprav je tudi tu vpliv zahtevnejše proizvodnje, različnih vrst proizvodov opazen.

STORILNOST NA ZAPOSLENEGA V OBDOBJU OD 1973 — 1983

	KERAMIKA		PLOŠČICE		GRAFIT		KIL	
	kg	vrednost	kg	vrednost	kg	vrednost	kg	vrednost
1973	5.467	107.530	15.029	25.617	23.023	274.539	5.005	89.439
1974	6.490	169.468	38.556	226.753	24.080	285.944	6.857	127.495
1975	6.694	232.465	98.483	659.158	17.181	319.564	9.948	191.054
1976	5.895	238.374	104.860	652.230	18.677	459.162	8.683	191.437
1977	6.145	257.178	113.526	918.055	14.009	369.825	9.576	217.085
1978	5.747	272.852	107.865	952.317	19.233	1.007.573	8.945	251.217
1979	6.324	377.821	100.242	1.116.110	22.505	1.167.594	9.201	340.936
1980	6.669	518.888	132.424	1.661.906	22.307	1.304.320	10.748	462.970
1981	6.827	694.239	115.397	1.824.336	27.581	2.096.158	10.659	620.728
1982	7.334	868.694	126.713	2.654.182	26.401	2.477.280	11.683	792.396
1983 — 6 mes.	3.516	538.517	66.202	1.417.725	14.765,4	1.591.901	6.038,3	484.153,7

Storilnost v TOZD Keramika

Količinska storilnost v tem TOZD je nihala med 5467 kg na zaposlenega v letu 1973 in 7334 kg na zaposlenega v letu 1982. V letih 1976 in 1978 je bila okoli 5800 kg na zaposlenega v ostalih letih pa čez 6000 kg.

Vrednostna storilnost je rasla skozi celo obdobje. V letu 1982 je bila kar za 8-krat večja od leta 1973.

Ocenjujemo, da bo v letu 1983 količinska storilnost nekje na ravni količinske storilnosti v letu 1982, vrednostna pa večja.

Storilnost v TOZD Ploščice

Leta 1973 se je smatrala proizvodnja v tem TOZD še kot poizkusna. Proizvedeno je bilo samo 4870 m². Zato tudi beležimo v prikazanem obdobju

velik porast količinske storilnosti na zaposlenega. Storilnost je porasla iz proizvedenih 15.029 kg na zaposlenega kar na 126.713 kg na zaposlenega. Indeks porasta je 843.

Velik porast beležimo tudi v vrednosti storilnosti na zaposlenega. Poprečna cena za proizveden kg je bila v letu 1973 3,70 din v letu 1982 pa 20,95 din za kg.

V letu 1983 bo po sedanjih ocenah storilnost nekoliko večja od storilnosti v letu 1982.

Storilnost v TOZD Grafit

Do pričetka nove proizvodnje, po načinu HPC, je količinska storilnost upadala. V letu 1973 je bilo 23.023 kg na zaposlenega, v letu 1977 pa samo 14.009 kg na zaposlenega. Z uvedbo nove proizvodnje je počasi naraščala in

je bila v letu 1981 največja 27.581 kg, v letu 1982 pa je padla na 26.401 kg na zaposlenega.

Vrednostna storilnost na zaposlenega je kot pri vseh TOZD v celotnem prikazanem obdobju rasla (razen v letu 1977). Skokovit porast pa se beleži v letu 1978, ko so bili v proizvodni program uvedeni novi proizvodi, proizvedeni po novem postopku. Indeks porasta vrednostne proizvodnje 82/73 je 902.

Za leto 1983 se predvideva porast storilnosti na zaposlenega.

Storilnost v KIL

Pri ugotavljanju storilnosti za celo delovno organizacijo se upošteva celotno število zaposlenih vključno z delovno skupnostjo. Vidimo, da je v prvih

treh letih prikazanega obdobja količinska storilnost na zaposlenega rastla, nato je v obdobju 1976 do 1981 nihala in v letu 1982 bila največja 11.683 kg na zaposlenega. Vrednostna storilnost na zaposlenega je skozi celotno obdobje rastla.

Tudi za leto 1983 se predvideva storilnost nekje na ravni leta 1982. To velja za količinsko storilnost na zaposlenega, medtem ko bo vrednostna, zaradi povišanja cen večja.

Isto obrazložitev bi lahko dali tudi k storilnosti iz opravljenih ur dela. Ta nam prikazuje koliko poprečno napravi delavec v eni uri dela.

STORILNOST IZ OPRAVLJENIH UR DELA

	KERAMIKA		PLOŠČICE		GRAFIT		K I L	
	kg	din	kg	din	kg	din	kg	din
1973	2,63	51,74	6,46	23,92	10,82	129,06	2,32	41,53
1974	3,02	78,82	16,89	97,80	10,74	127,09	3,18	59,13
1975	3,24	112,66	45,38	303,71	8,15	151,66	4,76	91,35
1976	2,86	115,70	51,04	317,45	8,99	221,01	4,18	92,24
1977	2,99	125,03	55,73	449,72	6,63	175,02	4,61	104,61
1978	2,75	130,55	50,65	447,16	8,40	440,21	4,24	119,19
1979	3,00	179,18	46,46	517,36	9,41	488,13	4,33	160,30
1980	3,16	246,16	57,74	724,61	10,89	636,83	5,05	217,73
1981	3,25	330,75	55,86	883,13	13,29	1.009,95	5,06	294,71
1982	3,51	416,24	63,29	1.325,65	12,53	1.179,65	5,60	379,63
1983	3,46	530,13	69,96	1.498,18	14,60	1.574,41	5,93	475,32
6 mes.								

S tem smo dobili pregled nad lastnim delom. Te podatke pa bi bilo zanimivo pri-

merjati s podatki podobnih drugih in tujih firm, da bi lahko videli kakšno je naše delo v primerjavi z njimi.

Ko nam bodo ti podatki na razpolago bomo naredili tudi to primerjavo.

G.S.

PODATKI ZA RAZMISLEK

Ob polletnih rezultatih smo poleg vseh ostalih podatkov, ki so zanj potrebni zbrali tudi podatke o številu opravljenih ur od 1. 1. 1983 do 30. 6. 1983 v

primerjavi z istim lanskoletnim obdobjem. Število zaposlenih po TOZD in DSSS se v primerjavi z lani ni spremenilo.

Če te podatke pogledamo bolj natančno ugotovimo, da se dela v vseh TOZD približno 40 % od vseh opravljenih ur po času, kar pa vzporedno pogojuje vprašanje zakaj tako malo ur po normi. Če pa upoštevamo podatek povprečnega presegevanja norm v prvem polletju po TOZD, in sicer: keramika 130 %, ploščice 140 % in grafit 138 % je vprašanje zakaj toliko ur po času, še bolj izpostavljeno.

Naslednji podatek, delo v podaljšanem času (nadure), je močno zmanjšan razen v TOZD Ploščice, kar je pozitiven kazalec.

Na izostanke od dela zaradi: dopustov, praznikov, refundacij in porodniške ne moremo bistveno vplivati zato jih posebej ne bom analizirala. Tu bi opozorila matere (porodnice), da po zakonu lahko koristijo porodniški dopust tudi očetje, tako bi bil manjši izpad ur tudi tu možen.

Podatki nad katerim pa bi se moral vsak zase in mi vsi skupaj globoko zamisliti pa so: bolezenski izostanki do 30 dni, bolezenski izostanki nad 30 dni, nega družinskega člana, neopravičeni izostanki in neplačani izredni dopusti. Samo v TOZD Keramika predstavljajo ti izostanki 7.998 ur več kot lani, pa že lani so bili veliko nad povprečjem zadnjih petih let. V TOZD Ploščice je teh ur 2.238 več kot lani, v TOZD Grafit je

TOZD Keramika

	1983	1982	index
ure po času	139.226	142.093	98
ure po učinku	176.832	187.480	94
nadure	5.975	5.728	104
izredni dopusti	675	175	386
redni dopusti	23.362	23.177	101
prazniki	13.706	14.060	97
boleznine do 30 dni	17.437	12.561	139
bolez. nad 30 dni	13.788	11.485	120
porodnice	9.936	6.048	164
skraj. del. čas	3.690	3.372	109
nega, premstvo	3.626	2.913	124
nepl. upr. izost.	11	201	5
refundacije	166	88	189
neuprav. izostanki	307	201	153
SKUPAJ	408.737	409.582	100

TOZD Ploščice

	1983	1982	index
ure po času	7.069	7.971	89
ure po učinku	12.309	13.339	92
nadure	581	469	124
redni letni dopusti	2.327	2.005	116
prazniki	842	920	92
boleznine do 30 dni	1.496	781	192
izredni dopusti	97	48	202
bolez. nad 30 dni	1.283	49	2618

porodnice	1.890	1.694	112
neupr. izost.	8	—	—
nepl. uprav. izost.	469	—	—
skrajšan del. čas	—	24	—
SKUPAJ	28.725	27.776	103

TOZD Grafit

ure po času	6.095	6.626	92
ure po učinku	7.941	8.575	93
nadure	253	282	90
izredni dopusti	24	16	150
prazniki	576	1.003	57
redni dopusti	639	620	103
bolezni do 30 dni	904	1.070	84
bolez. nad 30 dni	1.240	524	237
nepl. upr. izost.	8	36	22
refundacije	24	8	300
SKUPAJ	17.704	18.760	94

DSSS

ure po času	116.139	119.300	97
nadure	619	1.212	51
izredni dopusti	256	224	114
redni letni dopusti	7.653	6.466	118
prazniki	4.778	4.862	98
bolezni do 30 dni	5.295	4.301	123
bolez. nad 30 dni	3.785	2.916	130
porodnice	1.719	2.657	65
skraj. del. čas	542	770	70
nega spremstvo	420	312	135
refundacija	24	101	24
nepl. upr. izost.	—	8	—
neupr. izost.	—	72	—
SKUPAJ	141.230	143.201	99

razlika 530 ur več kot lani, v DSSS pa 943 ur več kot lani. Skupaj smo zaradi zgoraj naštetih razlogov v prvem polletju letošnjega leta bili 11.709 ur manj na delu, kot v istem obdobju lani.

Ne želim na tem mestu posebej izpostavljati teh podatkov, zato tudi tak naslov, želim le, da vsak zase razmislimo ali smo res od lanskega leta v primerjavi z letos toliko bolj bolna populacija, če upoštevamo resnično visoko skrb za stalno izboljševanje delovnih pogojev, ali res nimamo nobenega drugega družinskega člana, ki bi lahko poskrbel za naše bolne otroke ali drugega člana družine, ali resnično ne moremo urediti posameznih zadev brez korišćenja izrednih plačanih dopustov in ali res ne moremo biti bolj disciplinirani in manj neopravičeno izostajati z dela.

Za vse neopravičene izostanke se sicer plača odškodnina, vendar ta odškodnina še zdaleč ne pokrije škode, ki nam vsem nastane zaradi izpada proizvodnje, ki bi bila lahko še večja. (O disciplinskih prekrških več na drugem mestu).

Naša Socialistična federativna republika Jugoslavija bije težke borbe za stabilizacijo vseh gospodarskih tokov in bitko za devizno likvidnost države. Mar smo mi neka izjema, katera je izvzeta iz teh prizadevanj in nam ni treba pomagati premagovati težav? Se res ne zavedamo, da morajo sodelavci namesto nas opraviti naše delo, če izostajamo od dela, da so poslovni rezultati takšni kot so.

OM

Krepko povečanje izvoza v I. polletju

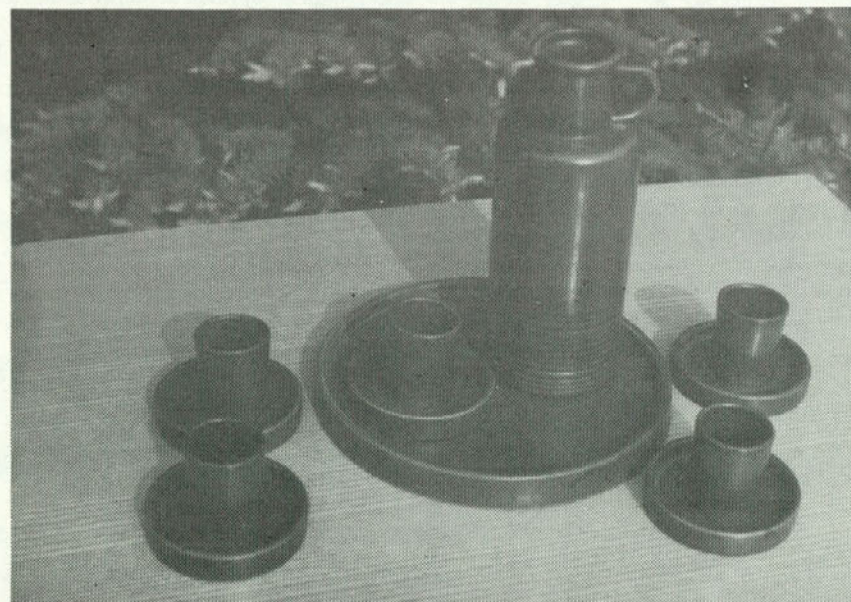
I. polletje letošnjega leta je bilo v izvozu za našo TOZD Keramika zelo uspešno.

Izvoz je znašal kar 1.208.665 \$, kar je skoraj polovica vrednosti proiz-

vodnje. Še bolj pomembno je dejstvo, da je kar 2/3 tega izvoza odpadlo na konvertibilno področje, oz. da smo izvoz na ta tržišča povečali kar z indeksom 312.

Krog naših kupcev v inozemstvu smo uspeli precej razširiti. Italija, Avstrija, Nemčija, Belgija, Anglija, Francija, Danska, Holandija, Švedska in Rusija so tržišča, kjer smo se dokaj solidno uveljavili. Ta uspeh pa nas ne sme uspavati. Nenehna skrb za dobro kvaliteto izdelave, solidnost v dobavah in sploh v poslovanju je edino jamstvo, da se lahko obdržimo na teh zahtevnih tržiščih v takšnem obsegu, kot smo se v I. polletju letošnjega leta. Na koncu še malo hudomušna pripomba.

Če bi vsi Jugoslovani pozive za povečanje izvoza vzeli tako resno kot mi, bi se verjetno kmalu lahko izkopal iz klešč zunajih dežel.



T.F.

Samoupravljanje v DO

V 1. in 2. številki Keramika leta 1980 je bil objavljen sestavek z istim naslovom, ter obljuba, da bo to stalna rubrika za boljšo informiranost delavcev tudi na tem področju.

Kljub temu, da je bilo takrat obljubljeni, da bodo sestavki s tem naslovom stalna rubrika jih do danes niste več zasledili v Keramiku. Tokrat vam ne bom obljubljala, da bomo v vsaki številki Keramika pisali o delu organov samoupravljanja, saj ste izvolili svoje delegate, ki so vas dolžni o delu organov obveščati. Sestavki o samoupravljanju bodo objavljeni po potrebi in to le o najvažnejših vprašanjih s tega področja.

Sklepov sej ne bom prepisovala, saj ste o njih sproti seznanjeni, opredelila pa bi se le na najvažnejša vprašanja, ki so jih obravnavali organi samoupravljanja v letošnjem letu.

Konec lanskega leta smo na zborih delavcev sprejemali Pravilnik o delovnih razmerjih, ki je stopil v veljavo prve dni letošnjega leta. Pripravljen je bil na osnovi Sprememb in dopolnitev Zakona o delovnih razmerjih, o katerih smo pisali že v eni izmed prejšnjih števil Keramika.

Ponovno naj poudarim, da je s tem pravilnikom močno poostrena disciplinska pa tudi materialna odgovornost, kar pa se mnogi delavci še ne zavedajo. Dokaz za to je delo skupne disciplinske komisije, ki ima javne obravnave skoraj vsak mesec.

V januarju so delavski sveti TOZD DSSS in DO obravnavali tri pomembne akte, ki so se potrjevali še na zborih delavcev in bili dokončno sprejeti na referendumu 17. 2. 1983.

To so:

— Spremembe in dopolnitve Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitvi sredstev za OD in skupno porabo,

— Samoupravni sporazum o spremembah in dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združitvi v DO KIL Liboje.

Na zborih delavcev TOZD, DSSS od 17. do 24. 2. 1983 smo obravnavali zaključni račun za leto 1982.

V letu 1982 je bil planiran celotni dohodek v višini 396.657.700,— din,

dosežen pa je bil v višini 505.248.825,55 din.

Porabljena sredstva so bila planirana v višini 190.857.800, din, realizacija v letu 1982 pa je bila dosežena v višini 292.798.006,14 din. Obveznosti iz dohodka so bile planirane v višini 41.359.000,— din, realizacija v letu 1982 pa znaša 50.086.984,15 din.

Čisti dohodek je bil planiran v višini 163.868.800,— din, realizacija 1982 pa znaša 161.771.734,36 din. Dohodek je po planu za leto 1982 znašal 205.799.900,— din, realiziran pa je bil v višini 212.450.819,41 din.

Ostanek ČD za sklade je bil planiran v višini 41.839.200,— din, realizacija v letu 1982 pa je znašala 42.388.152,66 din.

Od tega smo namenili za:

— stanov. izgradnjo	4.955.876,10
— sklad skup. por.	11.227.686,35
— poslovni sklad	20.632.425,27
— rezervni sklad	5.572.160,95

Pri delitvi čistega dohodka je bil upoštevan Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982, ki kaže za DO KIL Liboje dovoljeno rast OD za 41,53 %, po obračunu pa je znašala rast OD v letu 1982 26,53 %. Na podlagi tega podatka in doseženih rezultatov poslovanja je bilo sklenjeno, da se po zaključnem računu za leto 1982 izplača delavcem:

— TOZD Keramika	60 %
— TOZD Ploščice	40 %
— TOZD Grafit	40 %
— DSSS	50 %

poprečnega mesečnega OD od izplačil v zadnjih treh mesecih leta 1982. Po tem zvišanju je znašala rast OD po obračunu 32,88 %, kar je bilo še vedno za 8,65 % pod dovoljenim.

O zaključnem računu in delitvi dohodka in čistega dohodka so razpravljali in ga potrdili tudi vsi delavski sveti pa tudi družbenopolitične organizacije.

V mesecu aprilu so DS TOZD, DSSS in DO že obravnavali periodični obračun za prvo trimesečje letošnjega leta.

V juniju pa so delavski sveti obravnavali in sprejeli prečiščeno besedilo Pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitvi sredstev za OD in skupno porabo TOZD.

Sprejet pa je bil tudi Pravilnik o varstvu pri delu, ki je bil pripravljen na podlagi Zakona o varstvu pri delu (Ur. l. SRS 32/74 in Ur. l. SRS 16/80).

Pravilnik o varstvu pri delu je sestavljen iz:

— Splošne določbe — tu so opredeljeni temeljni pojmi in postavljena načela na katerih je zgrajen celoten pravilnik.

— Varstveni ukrepi in normativi — v tem poglavju se določa način in sredstva za odkrivanje, preprečevanje in odstranjevanje vzrokov, ki lahko privedejo do telesnih poškodb, poklicnih obolenj in drugih škodljivih posledic za zdravje in življenje delavca.

Varstveni ukrepi in normativi so po vsebini lahko splošni, posebni ter varstveni ukrepi v zvezi z delovnimi pogoji.

— Pravice in obveznosti delavcev ter uveljavljanje pravice do varstva pri delu.

— Pravice in obveznosti delavcev ter DO odnosno TOZD.

— Pravice in odgovornosti odgovornih delavcev.

S pridobitvijo pravice do varstva pri delu vsak delavec obenem prevzame tudi določene obveznosti in odgovornosti v zvezi s tem varstvom. Tako je vsak delavec dolžan, da z izvajanjem predpisanih varstvenih ukrepov skrbi za svojo varnost in varnost drugih delavcev. Za neizpolnjevanje svojih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu je vsak delavec tudi odgovoren.

— Delovna področja in pooblastila delavcev službe varstva pri delu.

V delovno področje službe varstva pri delu spada opravljanje strokovnih nalog in nudenje pomoči ter drugih izvršilnih nalog v zvezi z določanjem in izvajanjem varstvenih ukrepov in normativov, v zvezi z urejanjem varstva pri delu oz. izpopolnjevanja obveznosti ter opravljanjem opravil in dejavnosti za izvajanje in zagotavljanje varstva pri delu.

— Sodelovanje službe varstva pri delu s strokovnimi službami in samoupravnemu delavsko kontrolo

— Varstveni ukrepi v zvezi z delovnimi pogoji.

— Prehodne in končne določbe.

In na koncu še o tem kakšna je bila neto izplačana vrednost točke po mesecih:

	januar	februar	marec	april	maj	junij
TOZD Keramika	19.49	19.28	19.49	19.50	19.50	19.50
TOZD Ploščice	19.49	19.28	19.66	19.50	19.50	19.50
TOZD Grafit	19.59	19.74	19.76	19.76	19.82	19.82
DSSS	19.50	19.33	19.54	19.52	19.54	19.54

Delo skupne disciplinske komisije

V letošnjem letu je skupna disciplinska komisija izrekla 38 disciplinskih ukrepov od tega:

1. Štirikrat prenehanje delovnega razmerja in sicer delavcem:

Kelner Dušanu, Bacanovič Radoslavu, Alija Rafeti in Kozovinc Štefanu.

V prvih treh primerih je bil delavcem izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ker so udeleženci neopravičeno izostali z dela več kot 5 delovnih dni. Kozovinc Štefanu pa je bil izrečen preklic pogojne odložitve izvršitve ukrepa prenehanja delovnega razmerja.

2. Trikrat pogojno prenehanje delovnega razmerja za dobo 1 leta, in sicer:

— Vučer Marjani, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je delavka izostala z dela 4 delovne dni.

— Jegrišnik Jožefi, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženka izostala z dela dne 21. 4. 1983.

— Guček Dragu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec izostal z dela dne 2. 6. 1983.

3. Štirikrat pogojno prenehanje delovnega razmerja za dobo 6 mesecev, in sicer:

— Selič Danijelu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da se je udeleženec dne 26. 11. 1982 neopravičeno zadrževal v prostorih vratarja, ter ga žalil in obtoževal.

— Žertek Jožetu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec izostal z dela 19. 10. 1982 in 20. 11. 1982, in zaradi lažjih kršitev delovne obveznosti, ki so v tem, da je 25. 8. 1982 in 1. 9. 1982 predčasno odšel z dela, in dne 12. 11. 1982 neopravičeno zapustil delovno mesto in DO med delovnim časom.

— Guček Dragu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela dne 30. 9. 1982 in 28. 10. 1982, ter zaradi lažjih kršitev delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec dne 5. 9. 1982 in 27. 9. 1982 predčasno zapustil delovno mesto in DO.

— Kos Stanku, zaradi lažje kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec dne 22. 12. 1982 zamudil na delo, ter prišel v DO na nedovoljenem mestu.

4. Dvakrat pogojno prenehanje delovnega razmerja za dobo 3 mesecev, in sicer:

— Vajncerl Slavku, zaradi lažje kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec dne 1. 9. 1982 predčasno zapustil delovno mesto in DO, ter dne 12. 11. 1982 neopravičeno zapustil delovno organizacijo med delovnim časom.

— Jelen Andreju, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec izostal z dela štiri delovne dni.

5. Enkrat razporeditev na druga dela in naloge za dobo 6 mesecev, in sicer:

— Ptičar Dragutinu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je imel udeleženec dne 1. 6. 1983 malomaren odnos do dela s čimer je povzročil škodo.

6. Devetkrat javni opomin, in sicer:

— Obreza Antonu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela 27. 12. 1982

— Kosar Milanu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela 6. 1. 1983.

— Pričar Dragutinu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela 22. 9. 1982.

— Habrun Štefanu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela 22. 8. 1982.

— Rotar Borisu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je udeleženec neopravičeno izostal z dela 1. 2. 1983.

Zgoraj navedenim delavcem je skupna disciplinska komisija naložila še povračilo pavšalne odškodnine.

— Ptičar Dragutinu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 28. 3. 1983 prinašal alkohol v DO.

— Mačinkovič Vidi, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je dne 7. 2. 1983 ležala na delovnem mestu.

— Grgič Marici, zaradi lažje kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da se je nedostojno vedla do sodelavk.

— Ašenberger Valentinu, zaradi hujše kršitve delovne obveznosti, ki je v tem, da je od prodajalca prejemal gotovino in ni zahteval razliko med vrednostjo bonov in goriva v bonih, ter zato ker je gotovino zadrževal in je ni ob mesečnem obračunu vrnil blagajni.

Poleg zgoraj naštetih je bil petnajstim udeležencem izrečen disciplinski ukrep — opomin.

Štirje udeleženci pa so bili oproščeni odgovornosti, ker so člani skupne disciplinske komisije ugotovili, da niso krivi za očitane kršitve.

P.B.

GMOTA

V lanskem in letošnjem letu se je poleg ostalih investicijskih in rednih del vršila tudi obnova starega in dotrajanega oddelka Gmote.

Odkar smo leta 1979 začeli z rednim delom v novi hali Gmote, imenovani tudi Nova Gmota, je bilo takoj jasno, da potek dela ne bo tekkel normalno, dokler ne bo prenovljen še oddelek stare Gmote. In tako so se tudi ta prepotrebna dela letos končala. Zato je



mogoče prav, da se o tem oddelku zapiše nekaj vrstic.

Naloga delavcev, zaposlenih v gmoti, je pripraviti gmoto (maso) za obdelavo v Strugarni in livno gmoto (žliker) za Livarno.

Stružna in livna gmota se pripravljata po recepturi, ki je dnevno korigirana glede na vsebnost vlage posameznih surovin. Surovine za pripravo gmote grobo delimo na ostre in plastične. Pod ostre komponente spadajo kremenčev pesek, kaolinit Karačevo, živec, marmor in mleto steklo. Plastične surovine so glina kot glina Šabac, glina Blatuša, glina globoko in glina Nero F. Vsi naštetih materiali so z vodo temeljne surovine za pripravo gmote, tako stružne kot livne.

Naštete surovine se po recepturi preko tehtnice vlagajo v kroglične mline, imenovane bobne. V mlinih se vložene surovine zmeljejo na določeno velikost delcev, ki se redno kontrolirajo. Ker je prisotna voda, se z zmljetimi delci tvori suspenzija, zato imenujemo tak način mletja — mokro mletje.

Za razliko od mokrega mletja, meljemo tudi brez dodatka vode in sicer odpadno okensko steklo v stekleno moko. Naštete operacije se vršijo v hali Nove Gmote, ker je tudi skladišče surovin.

Produkte mokrega mletja preko cevovodov transportirajo v rezervoarje v Staro Gmoto. Seveda se strogo loči livna gmota, ki je že uporabna kot taka v livarni in Stugarni, iz katere se po naknadni dodelavi dobi stružna gmota.

Pred skladiščenjem v rezervoarje se obe vrsti suspenzije (livna in stružna) presejeta prek vibracijskih sit. Poleg tega se s permanentnimi magneti iz suspenzije izloči pretežen del železnih delcev.

Iz rezervoarja (vsi so opremljeni z mešalom) za livno gmoto, se s pomočjo črpalke livna gmota prečrpava v Livarno, kjer je takoj uporabna za vlivanje.

Stružna suspenzija se iz rezervoarjev prečrpava v filter stiskalnice s pritiskom 10—15 bobnov. Glede na čas črpanja oz. tlačenja, dobimo v filter stiskalnici filter pogače (gmota v obliki kolobarjev) različnih vlag. Navadno je to 19—22 % vlage, odvisno pač od tega, ali se rabijo te pogače za gnetenje (pačenje) mehke ali trde stružne gmote. Tako nastale filter pogače so homogene, vlaga v različnih točkah varira in nasploh so neprimerne za nadaljnjo predelavo. Zato se filter pogače vakuumsko pregnetejo na vakuum gnetilcu.

Naloga gnetilca je homogenizirati gmoto, odstraniti morebitni zrak iz nje (s pomočjo vakuuma) in jo izoblikovati v obliko, primerno za nadaljnji tehnološki proces.

V gmoti se uporabljata redno 2 vakuum gnetilca. Prvi, z večjo kapaciteto, za trdo stružno gmoto, to je za gmoto, ki se nadalje strojno obdeluje, ter drugi, z manjšo kapaciteto, za mehko stružno gmoto, ki se ročno obdeluje. Oba vakuum gnetilca nagneteta dnevno od 15 do 20 ton gmote, odvisno od potreb obeh strugarn.

Iz navedenega, ste lahko v grobem razbrali tehnološki potek operacij, ki potekajo v gmoti. Pošamezne operacije pa zahtevajo od delavcev precejšnje fizične napore, poleg tega pa so še odvisne od vremena, kot na primer: Skladiščenje surovin, delo v odprtih prostorih in drugo.

Vendar so se z leti pogoji dela precej izboljšali. Nakupi strojev (viličar in nakladalec) so olajšali prenekatero delo. Izgradnja Nove Gmote je rešila problem utesnenosti starega obrata, instalacija skladiščne opreme (sistem tekočih trakov) pa je skrajšala čas skladiščenja.

Le dobro desetletje pa nas loči od časov, ko se je večina tega dela opravljalo ročno. Razkladanje tovornjakov in železniških vagonov z lopatami še ni preteklost, ki se je še spominjamo. Marsikateri delavec pa se še spominja polnjenja bobnov s sodčki, ročno zapiranje in odpiranje stiskalnic na vijak, nameščanje jermenov na transmisije in podobno.

Kljub vsem olajšavam pa je delo v Gmoti še vedno naporno. Ročno praznjenje filter stiskalnic, ročno doziranje obeh vakuum gnetilcev, razsekavanje večjih kosov surovin in polnjenje povratne gmote v mline so dela, ki se v bližnji prihodnosti še ne bodo opravljala strojno.

Maček Zlatko

Kulturni dogodki zadnjih mesecev

V delavsko prosvetnem društvu deluje pevski zbor, godba rudarjev in keramičkov Svobode Liboje in tamburaški zbor. V tem članku želimo bralce seznaniti z dejavnostjo teh sekcij v preteklih mesecih. Predvsem želimo omeniti njihove večje nastope.

Tamburaši so tako kot vsako leto s sodelovanjem ZKO Žalec organizirali v počastitev dneva mladosti "Večer tamburice"!

V izvajanju programa je sodelovalo 7 tamburaških zborov in to:

- tamburaši iz Vučje vasi
- tamburaški orkester KUD France Prešeren iz Celja,

- tamburaši iz Trbovelj
- tamburaši iz Prevalj
- tamburaši iz Dobja pri Planini
- tamburaši iz Griž in
- tamburaši Svobode Liboje

Tega srečanja se je udeležil tudi predstavnik združenja tamburašev iz republiškega ZKO. Glasbeno izvajanje posameznih skupin je bilo na zadovoljivi ravni, kar je potrdil aplavz poslušalcev, ki jih je bilo kar lepo število. Upamo, da bo tamburaški zbor tudi naslednje leto organiziral podobno srečanje.

Moški pevski zbor se je udeležil občinske revije pevskih zborov v Grižah, je pa kaj kmalu prenehal z vajami in upamo, da bo v jeseni ponovno zaživel.

V svoji dejavnosti je bila najbolj aktivna godba na pihala predvsem izven našega kraja.

Dne 18. 6. 1983 se je udeležila občinske revije godb na pihala v Grižah. Na reviji so poleg naše godbe sodelovale še: godba na pihala iz Prebolda, Griž in glasbena šola iz Žalca.

Komadi, ki jih je odigrala naša godba so zelo navdušili poslušalce in tudi kvaliteta igranja je bila zelo dobro ocenjena. Vsako leto se godbeniki udeležijo srečanja godb Slovenije v Rtičah pri Brežicah. Tako so bili tudi letos prisotni in sicer 26. 6. 1983. Na tem srečanju so samostojno odigrali 3 koncertne komade.

Na srečanju je sodelovalo 7 godb, samo srečanje pa ni imelo ocenjevalnega značaja, vendar srečanje združuje godbe, med medsebojnimi pogovori pa se spontano dopolnjujejo hotenja posameznih godb.

Turistično društvo Celje je našo godbo povabilo dne, 19. 7. 1983, da je v Celju izvajala enourni promenadni koncert in to v veliko zadovoljstvo poslušalcev.

Dolga leta obstoja tesno sodelovanje godbe s podjetjem "Garant" Polzela. Podjetje "Garant" je 2. 7. 1983 slavilo svojo 35-letnico obstoja. Na slovesnost je bila povabljen tudi naša godba, ki je z enournim promenadnim koncertom dopolnila slavnostni program.

Osem ladih mladih godbenikov je pod vodstvom dirigenta tov. Uplaznik Toneta pridno vadilo komade za igranje v opereti "Vaška komedija" v Grižah, ki jo se spisal in režiral tov. Mikek Ivan.

Mladi oktet godbenikov je s svojo sicer precej zahtevno nalogo uspešno dopolnil predstavo, ki je bila na prostem v Limbergu.

Tako smo vas seznanili z delom sekcij Svobode, v eni naslednjih številka pa vas bomo seznanili z bodočim programom sekcij za prihodnjo sezono.

Obnova kulturnega doma

Lahko bi rekli, da je skoraj štiri leta staro načrtovanje obnove kulturnega doma s strani UO DPD Svobode Liboje, ki od leta 1952 skrbi za dom, v katerem so bile že mnoge kulturne prireditve, družbenim organizacijam pa služi za razne sestanke in zборе.

Upravni odbor društva je imel prvotno v načrtu večjo razširitev vendar je moral zaradi finančnih težav preusmeriti obnovo zgolj na stranske prostore in ureditev sanitarij. Največje težave so vsekakor bile s stranskimi prostori, kjer je puščala talna voda, skratka ni bilo predpisane izolacije, sama stranišča pa niso zadostila sanitarnim predpisom. Ostrešje prizidka pa je bilo že dotrajano. Vsi ti razlogi so nas silili v obnovo, če želimo da bo dom še nadalje služil svojemu namenu. Da bi se obnova doma pričela je UO društvo imenoval odbor za obnovo dvorane.

V odbor so bili imenovani:

1. ŠULER Darko — predsednik
2. GODLER Zorka — tajnik
3. ZEME Albina — blagajnik
4. MLINARIČ Anton — član
5. ŠANCA Albin — član
6. JANČIČ Jože — član
7. OBLAK Marjan — član
8. KOTAR Alojz — član
9. SREBOT Feliks — član
10. dipl. ing. BAUER Venceslav — član
11. ČRETNIK Franc — član
12. PODPEČAN Ivan — član

Odbor vsekakor ni sprejel lahke naloge, saj je trenutno ob prevzemu dolžnosti razpolagal samo s 25.000,— ND, ki jih je dala kulturna skupnost Žalec iz naslova samoprispjevka občanov.

Iz teh razlogov se je odbor odločil za etapno obnovo, to je v 3. fazah, saj predračun znaša v celoti 75.000,— ND.

Prva skrb je bila brezdvomno zbiranje finančnih sredstev, a žal nismo povsem uspeli. Največja zahvala gre kolektivu Keramične, ki je prispeval 10.000,— ND. Prav tako nista bila gluha sosedna kolektiva, ki sta nam prispevala v naravi ca. 35.000,— ND.

Vsem se iskreno zahvaljujemo.

Trenutna sredstva so nam zagotovila pričetek obnove t.j. I. faze, ki jo izvaja obrtno podjetje "Remont" iz Celja, ki je bil najboljši ponudnik.

Odbor se je tudi lotil akcije nabiranja lesa pri kmetovalcih. Uspeli smo nabrati ca. 30 m³ hlodovine, kar bo zadostovalo za ostrešje prizidka.

Da bi dali pobudo za udarniško delo pri obnovi dvorane, je odbor predlagal UO društva, da bi vzdali: zlate, srebrne in bronaste ploščice z imeni občanov, ki bi bili pripravljene delati pro-

stovoljno ali prispevati finančna sredstva. Za zlato ploščico bi bilo potrebnih 100 ur ali 10.000,— din, za srebrno 75 ur ali 7.500,— din in za bronasto 50 ur ali 5.000,— din. Želimo, da bi se v čimvečjem številu odzvali člani društva in tudi občani KS tej akciji.

Do sedaj imamo že ca. 200 ur, pa tudi kmetovalci, ki so podarili les bodo upravičeni do teh ploščic.

Upamo, da bomo v prihodnji številki Keramika že lahko objavili večje število imen, ki bodo že imeli zagotovljeno eno izmed ploščic.

UO društva in odbor za obnovo dvorane je mnenja, da bomo s skupnimi napor obnovili dom vsaj do leta 1985 ter ga svečano otvorili ob občinskem prazniku, ki naj bi bil predvidoma tisto leto zopet v Libojah, če ne bo kakšnih nepredvidenih ovir.

To bomo lahko dosegli samo s složnim delom in razumevanjem vsakega posameznika.

ŠD

Dramska dejavnost skozi 50 let

Leta 1929 je bilo v Libojah ustanovljena delavsko-prosvetno društvo Svoboda in to na pobudo svobodašev iz Griž, predvsem predvojnih komunistov tov. Rudija Cilenška, Petra Šprajca st. in Albina Vipotnika.

Kolikor se spominjamo, so bili pri ustanovitvi društva zelo aktivni tov. Martin Zupanc, Anton Vočko, Anzelm Šuster in drugi napredni delavci iz Liboj. Prvi je v tem društvu pričel z delom moški pevski zbor in pa knjižnica.

skromno. Imela je betonska tla, dokaj neprimerno peč za ogrevanje, gledališki oder pa v izmeri 4 x 3 m, a kljub temu je bila za tiste čase ta dvorana velika pridobitev in dani so bili pogoji za ustanovitev dramske sekcije.

Na dramskem področju se je takoj lotil dela tov. Peter Šprajc st., ki je bil sicer režiser v Grižah, a je vedno našel čas tudi za Liboje. Takratni igralci so naštudirali prvo socialno dramo "Ljubezen v kleti", ki je zelo lepo uspela. Prvi uspeh pa je dal pobudo za intenzivno



Rokovnjaški logor

Velika želja takratnih svobodašev je bila, da bi imeli svojo dvorano z gledališkim odrom. Ta želja se jim je uresničila leta 1933, ko so bili preurejeni prostori v stari hiši bivše tovarne v Slovenskem dolu. Takratni lastniki sedanje keramične industrije so imeli posluh in podprli so preureditev prostorov v dvorano. Dvorano so svobodaši preuredili z udarniškim delom in skromnimi finančnimi sredstvi. Dvorana je bila za tiste čase urejena zelo

dramsko dejavnost v društvu Svoboda Liboje in ustvaril z ostalimi igralci plodna tla za dramsko dejavnost, ki je nadvse zaživela, saj je bilo od leta 1933 pa do danes odigranih kar 55 iger.

Brez dvoma je 55 odigranih del zahtevalo od amaterskih igralcev veliko časa in truda, zato smo se odločili, da imena odigranih del objavimo v celoti.

1. Ljubezen v kleti
2. Martin Smola



Rokovnjači: podelitev priznanj

3. Šarlijeva tetka na konju
4. Razvalina življenja
5. Na ogledih
6. Tri sestre
7. Prevarani soprog
8. Medved
9. Tri zaostale ure
10. Mati
11. Rokovnjači
12. Dva para se ženita
13. Domen
14. Revček Andrejček
15. Deseti brat
16. Hlapci
17. Radikalna kura
18. Kralj na Betajnovi
19. Dekle z rožmarinom
20. Vzrok
21. Dekle s Trente
22. Navaden človek
23. Klopčič
24. Skapinove zvijače
25. Zaradi stanovanja
26. Namišljeni bolnik
27. Lepota in zver
28. Via Mala
29. Težka ura
30. Rojstvo v nevihti
31. Na planincih — spevoigra
32. Ojoj štokrlja
33. Snubač
34. Stric Ihta
35. Trije vaški svetniki
36. Prisega o polnoči
37. Skopuh
38. Sluga dveh gospodov
39. Nebesa na zemlji
40. Krivoprisežnik
41. Vaški lopov
42. Stari grehi
43. Vozel
44. Mutasti muzikant
45. Ulica št. 15
46. Hlapec Jernej
47. Vrnitev po 16. letih

48. Ana Kristl
49. Zelena vrvica
50. Zaman je upal
51. Gospa ministrica
52. Izgubljeni in zopet najdeni mož
53. Cankarjevi hlapci
— ponovno odigrana leta 1952
54. Kralj na Betajnovi
— ponovno odigran leta 1966

Ob otvoritvi nove dvorane leta 1952. je dramska sekcija ponovno naštudirala igro "Hlapci" in za občinski praznik leta 1966 igro "Kralj na Betajnovi", seveda v povsem drugi igralski zasedbi.

Kot smo že uvodoma omenili je kot prvi v Libojah pričel z režijo tov. Šprajc Peter st. iz Griž, nato pa se je režije lotil tov. Darko Šuler, čeprav takrat še zelo mlad in je do sedaj zrežiral kar 43 dramskih del. Med ostalimi

režiserji, ki so režirali po eno igro pa so še bili: Germadnik Franc, Laznik Edo, Šuler Franc ml., Vrezec Milan in Čokl Ivan.

Ko obujamo spomine na prehojeno pot dramske sekcije se moramo spomniti starejših igralcev, ki so z uspehom odigrali pomembne in zahtevne vloge.

Ti so:

Čokl Ivan, Kladnik Avgusta, Dosedla Avgust, Travnšek Angela, Srebot Betka, Gothe Jože, Kroflič Jože, Pražnikar Angela

in že pokojni: Steble Frančiška, Rih-ter Ivan in Grčar Edi.

Med mladimi igralci sta bila izreden talent Novak Breda in Kveder Marija.

Še bi lahko naštevali igralce, ki so žrtvovali svoj prosti čas za razvoj dramske dejavnosti v društvu.

Za vsa uspešno izvedena dramska dela pa sta veliko pripomogla še tov. Čokl Marija, ki je dolga leta sodelovala v dramski sekciji kot šepetalka in tov. Šuler Franc st., ki je vse potrebne kulise za igre prostovoljno poslikal.

Dramska skupina je bila stalen gost na domačem odru, pogosto pa je odhajala tudi na gostovanja. Poznali so nas v Vinski gori, v Andražu, na Polzeli, v Šempetru, Štorah, Velenju, Petrovčah, Grižah, Rečici pri Laškem in še kje.

Po letu 1966 je delo dramske sekcije povsem zamrlo, čeprav so bili ugodni pogoji glede prostora in odra. Delo te sekcije je prenehalo predvsem zaradi pomanjkanja igralcev, režiserja in pa tudi televizija je mnogo vplivala na nadaljnje delovanje dramske sekcije.

Na kratko smo vam opisali prehojeno pot skozi 50 let dramske skupine v Libojah. Podatki so napisani po spominu igralcev, zato je gotovo ostalo še



Rokovnjači, semenj

mного dogodkov nenapisanih, za kar nam igralci oprostite.

Že nekaj časa nazaj pa ugotavljamo, da ta zvrst kulture ponovno oživlja, zato je upravni odbor društva sprejel sklep, da dramsko dejavnost ponovno poživimo in za 50-letnico prve drame v Libojah naštudiramo igro "Rokovnjači" na prostem na turističnem centru Brnica. Lotili smo se sicer zahtevne naloge, saj je v igri sodelovalo preko 40 igralcev. Predvsem je bilo vprašanje igralskega kadra in lahko trdimo, da so mladi igralci svojo nalogo dobro opravili v veliko zadovoljstvo občinstva. Premiera je bila 11. 6. 1983 in si jo je ogledalo ca. 400 gledalcev.

3. Srebot Elizabeta
4. Pader Ivica
5. Pader Drago
6. Jošt Marija
7. Jelen Pavlika
8. Godler Zorka

Priznanja društva Svobode Liboje je podelil predsednik društva tov. Mlinarič Tone in so jih prejeli naslednji:

1. Novak Breda
2. Kolšek Rajko
3. Kveder Marija
4. Korošec Alojz
5. Gothe Jože
6. Germadnik Vili
7. Kos Marija



Igra "Vaški lopov" 1935

Ob tem jubileju so bila posameznim starejšim igralcem podeljena tudi priznanja.

V imenu republiškega odbora ZKO je priznanja podelil tov. Žvižej Štefan, za delo igralcem od 10 do 25 let.

Ta priznanja so prejeli:

1. Kladnik Avgusta
2. Pražnikar Angela
3. Kroflič Jože
4. Oblak Viktor
5. Dosedla Avgust
6. Čokl Ivan
7. Šuler Franc st.
8. Čokl Marija
9. Travnšek Angela
10. Šuler Darko

Občinska priznanja ZKO, ki jih je podelil tov. Jančič Jože so prejeli:

1. Lednik Slavko
2. Golavšek Karolina

8. Sluga Erna
9. Brecl Anica

Da smo lahko uprizorili tako zahtevno igro, se moramo zahvaliti predvsem igralcem, ki so žrtvovali toliko prostega časa, saj smo imeli kar 43 vaj.

Vso zahvalo moramo izreči kulturni skupnosti in ZKO Žalec, ki sta nas finančno podprla in kolektivu KIL za vso dano pomoč.

Želja igralcev je bila, da bi igro ponovili, vendar nam je ob napovedanem datumu to preprečilo slabo vreme, zato smo se odločili za ponovitev 13. 8. 1983 in upamo, da nam bo to pot vreme bolj naklonjeno.

Prav tako upamo, da bo dramska dejavnost v Libojah zares ponovno zaživela, kar je trden sklep igralcev, kot tudi odbora.

Veselku v slovo



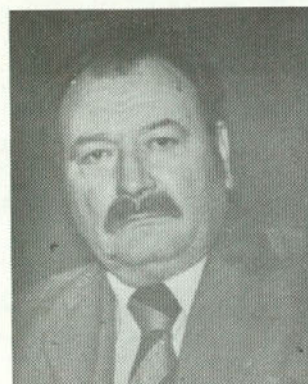
Preden bom napisal par besed v spomin našemu nekdanjemu sodelavcu tov. Štefanu Veselku, se želim upravičiti svojcem pokojnega na zamudi, ker nismo prej objavili teh žalostnih vrstic.

33 let je bil libojski keramik in je ustvarjal to, kar danes imamo v našem kolektivu. Ko je leta 1938 prišel med zelene hmeljske nasade s svojo ženo ni verjel, da bo pognal take korenine v libojski kotlini, katera mu je nudila kruh in tudi topel dom, katerega sta si zgradila z ženo v neposredni bližini tovarne.

Novembra 1942. leta je prvič prestopil prag keramične tovarne, kjer je marljivo delal čeprav je vedel in se zavedal, da dela za okupatorja in domače izdajalce, zato je vseskozi žarela v njem iskra upora katera je dokončno zažarela 1944. leta ko je odšel med dolenjske partizane.

Ker je bil pokojnik vedre in živahne narave je rad pripovedoval svoja doživetja med našimi borci za svobodo. Srečen in ponosen se je leta 1945. vrnil k svoji družini in še istega leta tudi med tovarniške delavce, kjer je ostal vse do leta 1966, ko je odšel v zaslužni pokoj. Skoraj do zadnje ure smo ga videvali med sprehajanjem po cesti mimo tovarne. S svojim vedrim očesom je spremljal razvoj kolektiva, kateri mu je dolga leta bil drugi dom. Z eno besedo povedano veselil se je uspehov pa čeprav kot upokojenec.

Da smo ga cenili kod sodelavca smo dokazali, ko smo se 13. novembra 1982 zbrali na pokopališču v Žalcu ter ga pospremili na zadnji poti. Vsem domačim, čeprav malo pozno vendar iz srca izrekamo člani kolektiva Keramične industrije Liboje iskreno sožalje.



Še danes, ko pišem te skromne vrstice, ne morem verjeti, da sem v mesecu aprilu v razmaku treh dni moral izreči besede v zadnje slovo dvema našima upokojencema. Ko je prišel glas v naš kolektiv, da je umrl tov. Stanko Vaš nismo mogli verjeti, da je res, saj smo ob odhodu leta 1977, ko je šel v invalidski pokoj vsi trdno verjeli, da se mu zdravje povrne ali vsaj izboljša.

Kot trgovec je leta 1950 prišel med liboške keramike, kjer je pognal trdne korenine kljub temu, da je bilo umazano in naporno delo, katerega ne bi imel čeprav bi delal v še tako majhni trgovini. Smrad in umazanija mu nista mogla do živga. Vztrajal je pri delu, katerega se je lotil in tega vestno in marljivo opravljal polnih 27 let. Vsa ta dolga leta se ni ustrašil dežja, snega in mraza, nasprotno iz Gotovelj se je vozil s svojim železnim konjičkom na katerega je bil zelo ponosen. Poleg zahtevnega in naporenega dela v tovarni je našel čas za svoj hobi, kateri je po domače povedano zahteval celega človeka. V marsikaterem domu še danes igra radijski sprejemnik, ali gledajo televizijo, katero so popravile njegove marljive roke. Tudi kot amater slikar oziroma fotograf je imel uspešno roko pri slikanju in razvijanju slik. Če ravno je prišel domov izčrpan nikdar ni poznal besede za sočloveka ali prijatelja besede ne morem ali nočem.

Da je bil priljubljen med krajanji Gotovelj in med nami nekdanjimi sodelavci in upokojenci smo dokazali ob mnogo preranem slovesu na pokopališču v Gotovljah, 12. aprila 1983.

Družini, ki je ostala brez najdražjega izrekamo člani kolektiva Keramične industrije Liboje iskrene sožalje.

Tone Mlinarič

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

STANISLAVA VAŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje.

Prisrčna hvala kolektivu KIL Liboje, zlasti pa delavcem v oddelku Predorne peči in loščilnice za darovano cvetje in denarno pomoč, godbi na pihala "Rudarjev in keramikov iz Liboj" za odigrane žalostinke, ter tov. Mlinariču za poslovilne besede.

Še enkrat hvala vsem, ki ste v tem težkem trenutku sočustvovali z nami.

Žena Magda in sinova z družinami

Tonetu v Slovo

Žalosten je pogled na jambor pred tovarno na katerem zaplapola črna zastava in naznanila, da smo spet prikrajšani za nekdanjega ali sedanjega člana kolektiva. Ali kaj hočemo ob takem trenutku je naša dolžnost in obveznost, da se z društvenim praporom in skopimi besedami poslovimo za vedno ob pokojnika.

10. aprila 1983 sem poslednjič spregovoril na pokopališču v Grižah, besede v slovo našemu upokojencu Tonetu Peretovemu. Štiriindvajset let je bil član kolektiva Keramične industrije Liboje. Pot keramika je pričel v šamotnem oddelku, kjer je bilo težko fizično delo. Z željo, da dobro spozna kolektiv in delavce pa tudi potrebe so zahtevale, je šel tudi v šamotni oddelek, kjer so se vsi bobni polnili ročno. Ker je bil vajen trdega dela mu tudi to naporno in fizično delo ni delalo nobenih težav. Tudi nekdanji nenasitni generator so polnile njegove žuljave roke. Smrad in umazanija mu nista mogla do živga nasprotno iz generatorja je šel k prodornim pečem, kjer je bila vročina in tudi težko delo.

Nazadnje pa je pristal v livarni, od koder je tudi odšel v invalidski pokoj. Kljub temu, da je bil precej oddaljen od tovarne v kateri je preživel 24 delovnih let se je rad vračal med nekdanje sodelavce in tudi upokojence ob vsakem dveletnem srečanju.

S temi vrsticami izrekam vsem domačim v imenu članov kolektiva iskreno sožalje.

Tone Mlinarič

KADROVSKE SPREMEMBE

Prišli:

1. Bauer Leon, 18. 4. 1983, teh. sl.
2. Šuster Jože, 21. 4. 1983, modelar.
3. Križnik Edo, 5. 5. 1983, loščiln.
4. Ograjenšek Mihaela, 6. 5. 1983, strugarna
5. Drakšič Vlado, 23. 5. 1983, strug.
6. Vajncperl Slavko, 27. 5. 1983, komerc. služba
7. Vidmarjer Franc, 31. 5. 1983, ploščice
8. Novak Breda, 1. 6. 1983, komerc. služba
9. Zeljkovič Veselka, 7. 6. 1983, liv.
10. Perc Olga, 9. 6. 1983, loščilnica
11. Lipovšek Marjan, 16. 6. 1983, grafit
12. Krajnc Danilo, p.peč, 27. 6. 1983
13. Guberac Marica, 18. 7. 1983, loščil.
14. Krošel Ljudmila, 20. 7. 1983, ploščice
15. Budija Anica, 1. 8. 1983, loščilnica
16. Painkret Sonja, 1. 8. 1983, loščiln.

Odšli:

1. Colnarič Kristina, 1. 4. 1983, starostna upokojitev
2. Rotar Roman, 7. 4. 1983, v JLA
3. Vajncperl Slavko, 8. 4. 1983, v JLA
4. Kajiš Slavica, 7. 5. 1983, sporaz.
5. Pavlič Elizabeta, 28. 5. 1983, sporazumno
6. Ramšak Marjan, 1. 6. 1983, spor.
7. Koroša Ana, 9. 6. 1983, sporaz.
8. Pogačnik Mihaela, 18. 6. 1983, starostna upokojitev
9. Tomešič Terezija, 18. 6. 1983, sporazumno
10. Kozovinc Štefan, 27. 6. 1983, disc. ukrep
11. Videc Mirjana, 4. 7. 1983, spor.
12. Jegrišnik Anita, 2. 7. 1983, sporaz.
13. Krk Gabrijela, 13. 7. 1983, sporaz.
14. Šmon Ivanka, 11. 7. 1983, star. upokojitev
15. Kosar Milan, 23. 7. 1983, sporaz.
16. Dragoljič Nada, 30. 7. 1983, spor.





VERK FRIDA se je zaposlila v tovarni 1965. leta, prej pa je delala v Celju in pri Gradnji v Žalcu. V loščilnici je brisala in polnila izdelke. Delo je opravljala stoje in kmalu je dobila rano na nogi, ki se ni nikoli pozdravila.

Kljub temu je redno prihajala na delo, že ob petih zjutraj je čistila bane in pripravljala glazuro, da se je lahko pričelo ob šestih nemoteno delati. Pravi, da se ji nedeljsko in nadurno delo prav nič ne pozna pri pokojnini, ki znaša 6.000,— din. Morali bi si prizadevati za večje osnove, četudi na račun večjih norm, kajti le čisti osebni dohodek brez dodatnega dela, se pozna pri pokojnini.



ŠMON IVANKA se je zaposlila 1948. leta pri gradbeni organizaciji Beton Celje, kjer je delala štiri leta, nakar je pričela delati v naši tovarni. V loščilnici je vse do letos polnila in brisala loščene izdelke. Dokler so bile šamotne kapice, je bilo to kar težko delo, sedaj pa so ga regali olajšali. Ivanka je stanovala v Migojnicah v stari hiši brez vode dolga leta. Trinajst let je čakala na stanovanje, ko se je pred šestimi leti njena želja uresničila. Na "PROVIZORJU", kjer stanuje, ima lep pogled po celi Savinjski dolini. Tovarne sicer ne vidi, glas sirene zjutraj in popoldne pa jo spomni na kraj, kjer je preživela več kot trideset let.



MALTARIČ ANASTAZIJA

— **STAZIKA** se je rodila v Cvetlinu na Hrvaškem in je kot mlado dekle prišla v Migojnice, kjer je delala na dveh kmetijah kot gospodinjstva pomočnica. 1961. leta je dobila delo v naši tovarni. Delala je v skladišču gotovih izdelkov, ki takrat ni zaslužilo ime skladišče, saj so bili izdelki zloženi vsepovsod v barakah in po kozolcih. Skladiščne delavke so delale v težkih razmerah, v mrazu in vročini, če pa je bilo treba napolniti vagon, pa tudi po deset in več ur. Z leti peša tudi zdravje, zato je Stazika zadnji dve leti delala kot čistilka, kajti dela v skladišču ni zmogla več.

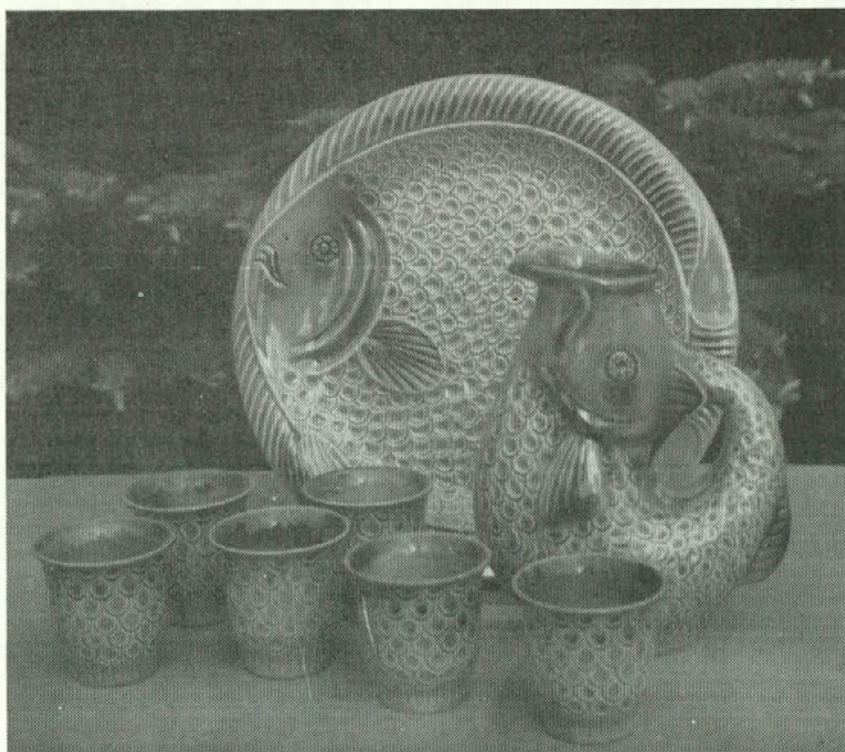
POGAČNIK ELICA

je pričela delati v tovarni 1951. leta, ker je bila velika, je bila razporejena v livarno, kjer se je vlivala sanitarna keramika. Najtežji so bili modeli za školjke, ki jih je bilo treba vsak dan nositi k pečem, da so se do jutra posušili. Takrat še ni bilo dvigal, vse je

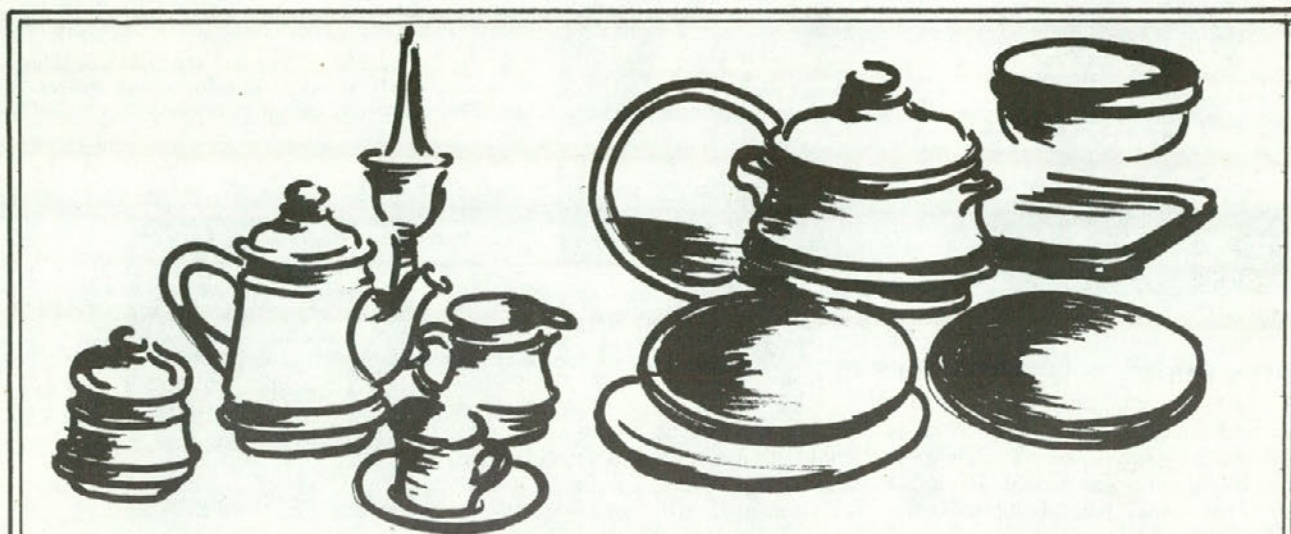
bilo treba nositi, od modelov do izdelkov in ostalih stvari. Ko smo nehali izdelovati sanitarno keramiko, je delala Elica nekaj časa pri predornih pečeh, nakar se je v strugarni priučevala na stružnici oblikovati krožnike ter druge težje izdelke, zadnjih nekaj let pa je bila prevzemalka izdelkov.



COLNARIČ KRISTINA je prišla v tovarno 2. 4. 1948. Delala je vsepovsod, pri zidarjih, pri predornih in okroglih pečeh in tudi v zunanji skupini, ko je imela Mirostan še v oskrbi tovarna. Okopavali so zelje, ga rezali, sušili seno, pobirali jabolka, skratka, opravljali so vsa kmečka dela. Če so delali ob nedeljah, so dobivali tudi malico in to polovico klobase, kruh in pol litra jabolčnika. Med gradnjo Madžarke je bilo precej tesno, saj so se vsi izdelki žgali v Nastranki. Od 1957. leta pa je Kristina delala v loščilnici. Glazirala je izdelke, na tovarno ima lepe spomine, samo nedeljsko delo je povsem odveč za žene in matere.



NAGRADNA KRIŽANKA



SEGNAL ZUPAN DEAČO	SONŠETSKA ZVEŽA TRANSKI DEHAZ			OSEBA IZ FILMA DE ŠIVAGO	KIL	KMETSKA ZADRUGA	NATOPENO VIKLA ŽERŠ	OŠTEA TRAVA	V OČKA			ANTON AŽLEČ	RISTO SAVIN	ZLATENKA	POVAJ. NEKO V NORMANDE	PRVA ČEKA	
MADRISKI KLUB					ŽENSKA KI IGA KČARČKO												
PREBIVALA IRŠKE					ŽENSKA 2. ZLATNI LONČI PATOKOVO DEKLE											KARLOVK	
OBRI						KRAJ BUNO LIBOJ ZLATNI PLIN						KIL	DIR STROKONME ZA NEGO NOG				
ODDELEK V LETALNICI								PLAČE KANBOIKE	NEBELSKI DNEVNIK TRAJU			POJAV NA TUDI DAR					
KIL	SOMBOR			ENAKA DAMOKLAS. ZACETNIK PODU			VRSTA DALINO-GLEDA								GLAS PEI TRGANJU	RISAL TRÉMOIT BRONO	
KIL	LIVADA	CRTE V LESU	OSEBNI ZAJNEK RUMSKI PUDRAU				VODNA ŽIVAL BARVA LART					EDEN OD DROV GOEA				ORIENTAL. SEJ. PRASEK ZA LAŠE	
POBLEDENKA V SREB. VRELU									ALOJE GRADNJE	ŠTOŽEC							
SIROTA					KIL	ANSTUJEN PORČEŠAN LMA AGEN. ŽEN. INE				GEOMETR. POJEM			KOSITER V ZNAČAJ				
LJUBKOV. IME ZA ČEŠTA					PREPIR KRAPIŃA					NAŠA TAJNIRA KČARČAR. KAVD							
22. IN 15. ČEKA			NAKREZ NA OBLEZI	STRUPEN PLIN LETOVIČE PRI OPIVU					LICENCA KOLINSKE OSEBA IZ IND. EPA						KAOJ UGRIZ	ŠTABA VTEŠJA MERA	
BIŽKI SVET							STAL HARIZ V FERUJU ZAE. ADECE					PORSOKAN MERA	OGUJENIK NA FILIPINIH RADON				
TELICEZ						TERJATA DOMAČA ŽIVAL					PEŠTAN. NA SEV. NORVEŠKE						
ŠLUPEL SNEGA						KAJNOV BRAT										ZDRAVLJNA ZASTIJA	

Izdaja: Keramična industrija Liboje.
 Ureja: odbor za informacije. Odgovorni urednik: Majda Oblak. Izhaja štirikrat letno. Telefon: 063/737-120. Tisk: REK DO Tiskarna Titovo Velenje. Naklada 800 izvodov.